

ART i SPORT

Any I. — Girona 4 Abril 1915. — Núm. 7

Preu de cada exemplar: 10 céntims

“ART i SPORT” Revista quinzenal
 Direcció i Administració: CALDERERS, 21, p.—S'admet col·laboració. No s'
 tornen els originals. Dels treballs que se 'ns remeti, en son responsables
 llurs autors.

NOSTRES INTERVIUS

ADRIA RODI, LA CAPTIVADORA

Demanarem una intervui a la gentil diva Adria-Rodi i ens indicá, amablement, lloc i hora per aital objecte. El dia següent, amb puntualitat, anarem a visitar-la en el Hotel del Comerç, aont se hostetjava. Somrisent i carinyosa ens rebé i ens he sembiá véure-la més bella i artista que mai.

Adria-Rodi, és una criatura divina, ingénua, delicada, alegre, vivaratja, somniadora... D'ànima poética i cor gran, generós, que viu sols per l'art i per dar-li vida.

Adria-Rodi és artista per sa veu vibrant, extasianta; artista per son gest de gran trágica; artista per l'expressió ajustada que dona 'ls personatges que interpreta amb finura i elegancia, veres creacions que convencen al públic que aplaudeix amb fervor i admiració.

Adria-Rodi ens parlá en castellá amb molta distinció i amabilitat mentres els seus ulls grans, movedissos eloqüents brillaven constantment.

—Soc filla de Nápoli, aont vaig començar mos primers estudis amb ver amor, car el cant sempre m'ha atret.

—...?

—El meu debut sigué a Barcelona fa dos anys, havent treballat en «La Buena Sombra», «Diorama», «Doré» i «Imperi».

—...?

També he treballat en les principals capitals d'Espanya. En tot temps, no m'han faltat bones i ventatjoses proposicions. Per América vaig ésser

requerida, però la contracta no 'm convingué.

—...?

—Per elogis a Lisboa. Quan d'entusiasme! Vaig quedar-ne molt agraida.

—...?

—Molt, me plau el públic de Girona!

—...?

—Si és veritat. He escrit quelcom per a piano, però molt poca cosa... M'agrada molt. Amb la música se poden expressar els sentiments íntims, i el que no l'aima no pot tenir ni cor ni ànima!

—...?

—Amb tant cariny represento un personatge com l'altre perquè crec que, l'artista per ésser bona, lo mateix deu mostrar el seu art creant una camparola que desempnyant una primcesa.

—...?

—Que 'ls hi recordo la gran Xirgu? No l'he vist treballar mai. Es una gloria de vostés...

—...?

—Amb les cançons: «Chitarella» i «Cantos del corazón» a molts he agradat.

—...?

—La meua il·lusió és el cant.—

Ens despedirem de l'exelsa artista a mitja tarde, hora en que havia d'anar ella a començar la tasca artística en el «Gran-via». Un cop al carrer, encar ens he semblá sentir els erpergis suaus de llur veu i l'impresió agradable que 'ns havien produït els ulls movedissos i eloqüents de la gran cantatriu.

ADRIA RODI

Literatura

DIVAGACIONS ⁽¹⁾

(Segueix)

—Al sentir que jo anomenava la consciència, tu m'ets interromput perquè 't creies que anava a transmutar el meu parlament. No'm cal, perquè estic plenament convensut de lo que dic.

Si t'he anomenat la consciència, era tant sols per a fer-te unes consideracions, però, con que ja sé que no'm pots compèndrer, desisteixo de fer-te-les i vaig tot seguit a concretar.

Ans de començar el petit anàlisis, me plau dir-te que *Jo*, que soc *Tú*, ho soc tot i no soc rés. Sols te diré, que tot lo que vosaltres homes, haveu seleccionat i motejat amb els noms d' *il·lusió*, *desig*, *esperança*, *desengany* i *consciència*, tot és un estat de coses que prenen forma i després se transformen a dintre de la mateixa persona, i que sempre és un mateix. Però, com que si tractés de dicipar-les una per una, com seria el meu intent, el teu pensament s'entervoliria i tal volta et faria rodar el cap, també val més deixar-ho i que sols parli de mi mateix.

Doncs jo, soc *una* d'aquestes estat de coses que 's formen a dintre teu, i en aquest moment, per a portar la tranquil·litat en el teu esperit, he prés la forma de l'*Esperança*.—

—Lo que jo voldria saber, és com i de quina manera 't formes?—

—Del teu estat de postració i aclapament. quan la teva ànima reb una punyenta ferida, la teva persona, resta vacilant i sospesa per un éxtasis d' emoció i, la teva interioritat, queda tot seguit aclaparada per una terrible febrositat, fent restar quietes totes les articulacions del cos, quedant tot tú, interior i exterior, sotmés en una mena d' influència anguniosa.

Sols el pensament está lliurer i divaga, encar que molt pausadament, perquè sent els efectes d'aquest estat. Aixís és, que encara que 'l pensament divagui, no pot influir-te cap força per a desvetllar-te, ans al contrari, que la seva poca divagació, és per fer-te restar més abatut, perquè després de divagar, se concentra i el fa retornar quelcom en sí, fen-te vesllumar i sentir, en car que vagament. pressentiments d' angunies terribles i exòtiques visions, que 't porten l'intranquil·litat a l' esperit i et fan sentir el vértic de l'exaltació. Es el moment de desvari i de frisançes, que fan tremolar per un moment l'esperit.

Després del desvari, produït per la febrositat interna, ve la crisi. i aquesta crisi et fa sentir un deliri. en car que no molt exitat, i allavors és quan sents l' emoció del desconçol. Sents la necessitat del conçol i t' aconsoles tu mateix.

Sugestionat, talment sembla que sents una veu humana, separada de tú, que't parla i que'l seu parlar aconsola, aplacant la febrositat que 't domina, però, realitablement, aquesta veu tú no la sents perquè no existeix, perquè si existís, ai! pobre de tu, te portaria la perturbació mental. No és altre cosa que l'influència febrosa que topa amb l'esperit i el fa delirar, i el deliri sembla que't porta, per un moment, la *convicció* de que la veu existeix. En aquest moment de contacte, es quan soc *Jo* perquè deixo d' ésser *Tú*.

—Per que 'm parles tan enigmàticament? Per que no 'm decifres tot lo que 'm dius?—

—Perque no puc. Jo bé voldria decifrar tot quan t' he dit, parlar clarament per no deixar-te envolquellat en tenebres, però no tinc prou forces.—

—Per que?—

—Perque *Jo*, soc *Tú* i *Tú* no téns la força de persuació prou potenta per influir-me la claredat necessaria per a decifrar-to. Si tinguessis aquesta força, tindries l' intel·ligencia clara i serena, i totes les coses que en la vida se presenten, que semblen misteris i vaguetats, les veuries clarament, i una per una les decifraries sense pertorbar-te ni empalidir-te pel dubte. Te sentiries fort i convensut de tú mateix. Sentiries la necessitat de observar, analisar i experimentar tot quan se 't presentés, i fins et vaig ha dir-te que sentiries la debilitat de filosofar. Però, com que aquesta força 't falta i además téns l' intel·ligencia ofuscada, aixó fá, que si vols profundisar massa, te roda 'l cap i arribes a dubtar de *Tú*, com ara 't passa i per aixó, en aquest estat de dubte o ofuscament, és del tot necessari, que t' envolcallis amb aquest ambient de misteri, que avui restes envolquellat, i que *Tú* fassis sentir la teva veu,—que és la que sents en aquest moment,—i que 't parlis a tú mateix, perquè tes paraules et portin la tranquil·litat a l' esperit i la claretat al pensament.

Per aixó avui que sents la necessitat del conçol,—*Jo* que soc *Tú*, sembla que m' he separat de tú, però soc *Tú*,—faig sentir la meua veu per a parlar-te dolçament, i ja que son desenganys les crudels ferides, te vaig a dar-te esperança.

Doncs jo, soc l' *Esperança*.

Aixís és, que ja pots compèndrer lo que jo

(1) Vegis el número 3.

't deia, que Jo, que soc Tú, ho soc tot i no soc res.

FREDERIC THONET

(Seguirà)

PER ELS "SABIONDOS" D' "AIGUA-FORTS"

Nosaltres, francament, havíem format el propòsit de no ocupar-nos, ni un sol moment, de l'única i gran revista quinzenal gironina «Aigua-forts», malgrat les seves cursis ironies que continuament ens han dirigit. En primer lloc, perquè la prudència—modestia apart—ens impedia de fer-ho; i en segon lloc, perquè era preocupar-se de poca, petita i insustancial cosa.

Peró, com sigui, que la direcció de l'esmentada revista *humorística* (?) portada per un sentiment d'egoisme i de superbia, 'l veure que no era ni l'única ni la gran, ha repatit les seves ironies (?) propies d'un esperit morvós, passant a ésser correctors de nosaltres, (1) ens veiem obligats, anc que contra nostre voluntat a ésser-ne també d'ells, car senyors, diverteix l'escriure dels... *nous Messies*, com acertadament els calificá la revista «Flirt».

No apuntarem totes les errades i informalitats que han aparegut a la revista humorística (?), car serien interminables i seria donar-nos massa treball, però sí en recordarem alguna que, per son *bon sentit comú*, quedarà probada la seva *sabiduria*.

Han escrit en números diferents:

«Cuplet;

Un «hereu de Catalunya»
que una carrera n'empunya.»

Quants n'hi haurien que l'empunyarien si pogués ésser.

«Teniu uns ulls hermosos
que miren dolçament;
i sota d'ells, uns llavis
qu'al cor donen torment.»

I el nas Senyor Poeta? Que no el tenia sota 'ls ulls?

«Per aixó a l'abrassar-te
sabia que t'abrassava.»

(1) Digueren que 'n el nostre n.º darrer hi sobrava una h. Que vegin de posar-la a lo que transcrivim d'ells del n.º 14, que bona falta hi fa: «...mes nosaltres escrutadors imperterrits l'em trovada en els seus ulls.» I vosaltres sou els que voleu donar lliçons de conjugació de verbs? Creiem que la malavolença que sentiú pel Sr. Tharrats, us fa tenir odi a les hh.

Al menys que no hagués tingut tacte!..

I en el nombre que 's permeten, senyalar-nos una errada, ells n'hi tenen entre altres: «pechera», «ademans», «fondo», «intèrprete», «influencia», «pél», «berret», «per contes», «corrua», etz., etz.; per dir respectivament: petxera, gestus, fons, intèrpret, influencia, pel, barret, per comptes i currúa. (!!!)

I are, «sabiondos» d'«Aigua Forts», debem recomenar-vos que quan volgueu censurar quiscuna relliscada, recordeu primer d'aquella màxima que 'l sabi Chilon, feu gravar, en el Temple de Delfos, i que deia: «Coneixte a tu mateix».

També hem d'indicar-vos, avans d'acabar, que no us interesseu tant per nosaltres, i aixís no 'ns donareu motiu per a contestar-vos, car necessitem el temps per coses més dignes de nostre atenció.

ATHENEA

EXPOSICIÓ CELSO LAGAR

L' Art dels desorientats: futura Torre de Babel, que 's veslluma vivament, però de resultats deplorables, té un nou paladí. Aquest és En Celso Lagar. Les seves aquarel·les exposades dolentes, dolentíssimes, ho demostren ben clarament.

Celso Lagar és un artista dels que fan época. Ell lluita contra tothom, amb esforç titànic, cercant nous horitzons, però els seus esforços s'esterilitant davant una força inquebrantable: el bon gust del públic.

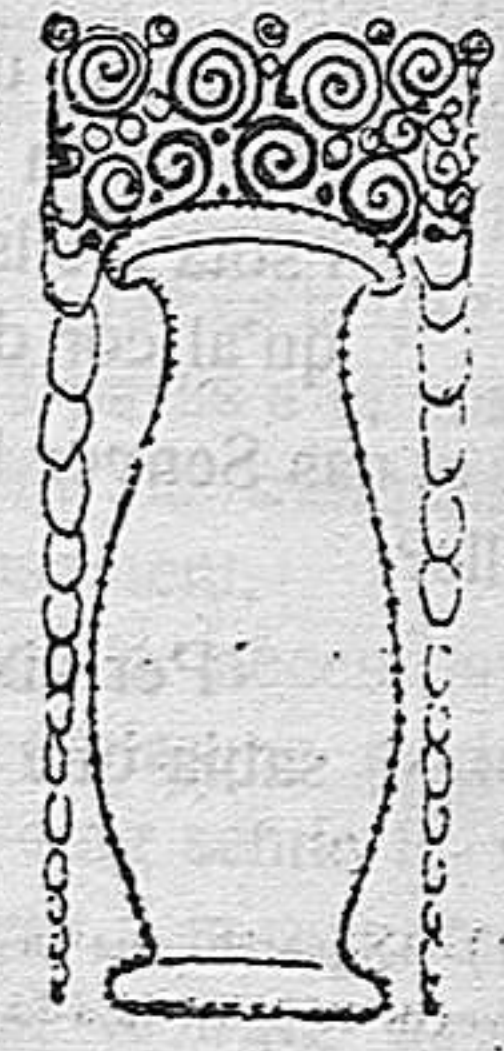
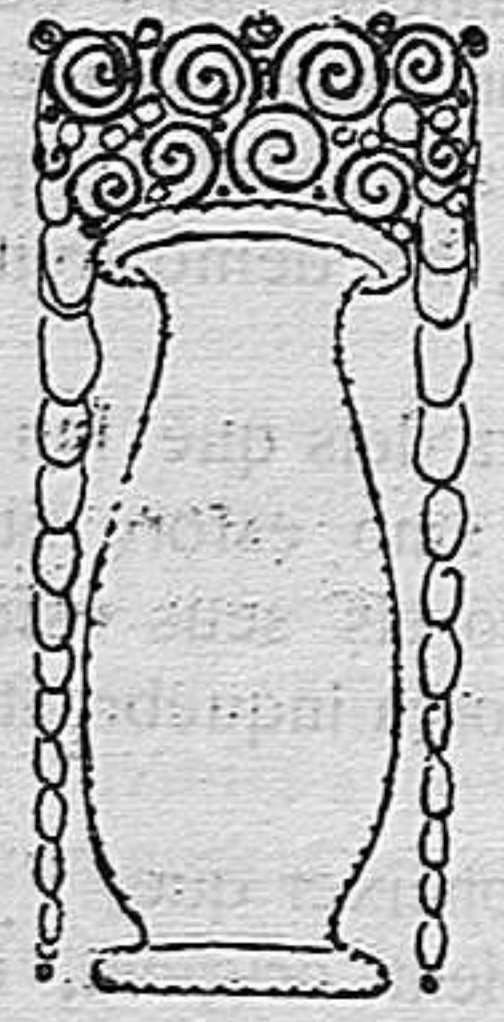
No obstant, debem regoneixer que, l' obra de Celso Lagar, és d'ambient original, originalitat que mai interessará, per quan el seu art está a l'alçaria de totes les intel·ligencies i voluntats.

LES REGINES DE LA BELLESA

PRIMER PREMI:

NA MARIA CASAGRAN

Al visitar l'exposició hem dubtat de llur mèrit i ens hem preguntat:

¿Son aquestes obres producte original d'un artista ja consumat o son per el contrari, els principis d'un aficionat? I hem cregut lo darrer. Al menys que quiscun selecte, amb l'obsessió—dissortadament extesa—s'empenyi veure art, aont real i evidentment no si destaca.

Pot ésser acceptable 'n el pintor les deformacions de lo real, bell, pur, sincer? L'exel·lent escriptor En Francesc Mitjá ens ho aclareix amb els següents paragrafs: «Pintar les coses tal com elles son, quan aixó se fa bé, quan aixó se fa en bon gust, té un gran mèrit, més jo crec que les coses se tenen de pintar tal com son i una mica més encare...»

I En Celso Lagar no fa res d'aixó; éll deforma, enlletgeix, i les seves obres no tenen éxit, no poden tenir éxit.

Regoneixem, empero, que amb alguna que altre obra, En Lagar demostra reunir coneixents pictòrics, car els tons estant ben aplicats.

En pintura les millors son: n.º 2, *La dóna de la poma*; n.º 15, *Plat de pomes*; i n.º 10, *Barcelona vella*. I en dibuix: n.º 38, *L'ingenuïtat*, única aquarel·la que podem elogiar. El quadre, que també 's remarcable 's el n.º 16, *Arabescos*; obra que d'ésser completa en dibuix, seria lo més meritori.

L'ingenuïtat

Nostre ànim no era censurar els treballs d'un artista com el Sr. Celso Lagar, ans el contrari, ens plauria poguer-li tributar grans elogis, però anc que tot sincers: creiem que 'l Sr. Lagar va equivocac i debem confesar-li, complint aixís amb justícia.

* * *
El dia 5 tindrà lloc en l'entitat «Athenea» un gran concert a piano per la notable concertista Na Paquita Madriguera.

* * *
Avui a la nit s'estrenarà a «La Amistad» el drama en 3 actes «Un núvol d'istiu», original d'Amad Camós.

VETLLADA LITERARIA-MUSICAL

En «La Amistad», el dia de Sant Josep poguerem gaudir en aquesta societat d'una festa esperitual, digne de tot elogi.

Poesies, cantables, discursos, representacions teatrals, tot tenia un deix agradable que posava en coneixement la riquesa d'ànimes nobles i grans.

Recitaren versos els nens de les escoles nocturnes de dita Societat: Vidal, Puig, Bosch, Ferrer, Sitjes i les nenes Guinart, Mitjá, Baltasar, Montaña, Batlloera, Casañas, Dalmau, Tomá, Jofre, Gomez, Casañas i Vilá. Recitaren bellament els joves Cinto Mitjá, Terrades i Pumarola.

La Professora Sra. Sanz, rebé moltes felicitacions, per llur composició literaria.

Les peroracions a càrreg del soci protector señor Cabrafiga, del Professor Sr. Camós, i Dr. Herranz, foren interessants.

El soci Sr. Boix, ens exhibí un bonic repart de prestidigitació.

Per tots hi hagué aplausos.

La festa fou completada amb la representació de les obres «L'Hereu pruna» i «Un tros d'home» que arrancaren fortes rialles del número públic.

Sincerament felicitem a la Junta Directiva per son bon zel i acert amb que organitzá la vetllada.

FESTA MUSICAL

El dia 26 del passat mes se verificá en el domicili de Na Dolors Jordá, Professora de piano una simpática sessió musical. Prengueren part a la festa les Stes. Irazoqui, Garriga, Tor, Loeches, Pastells, Cruañas, Padrós i Mas. Les cançons que recitaren el nen Josep M.ª Llach i les nenes Cruañas, Amigó i Codinacs deixaren grata impresió per la justesa i gracia amb que foren executades.

Nostre felicitació a la Sra. Jordá.

* * *
Tenim en cartera el retrat d'un de nostres millors aficionats de l'art de Talía.

PENSAMENTS

Sol callar qui pot parlar i garrlar qui deu callar.

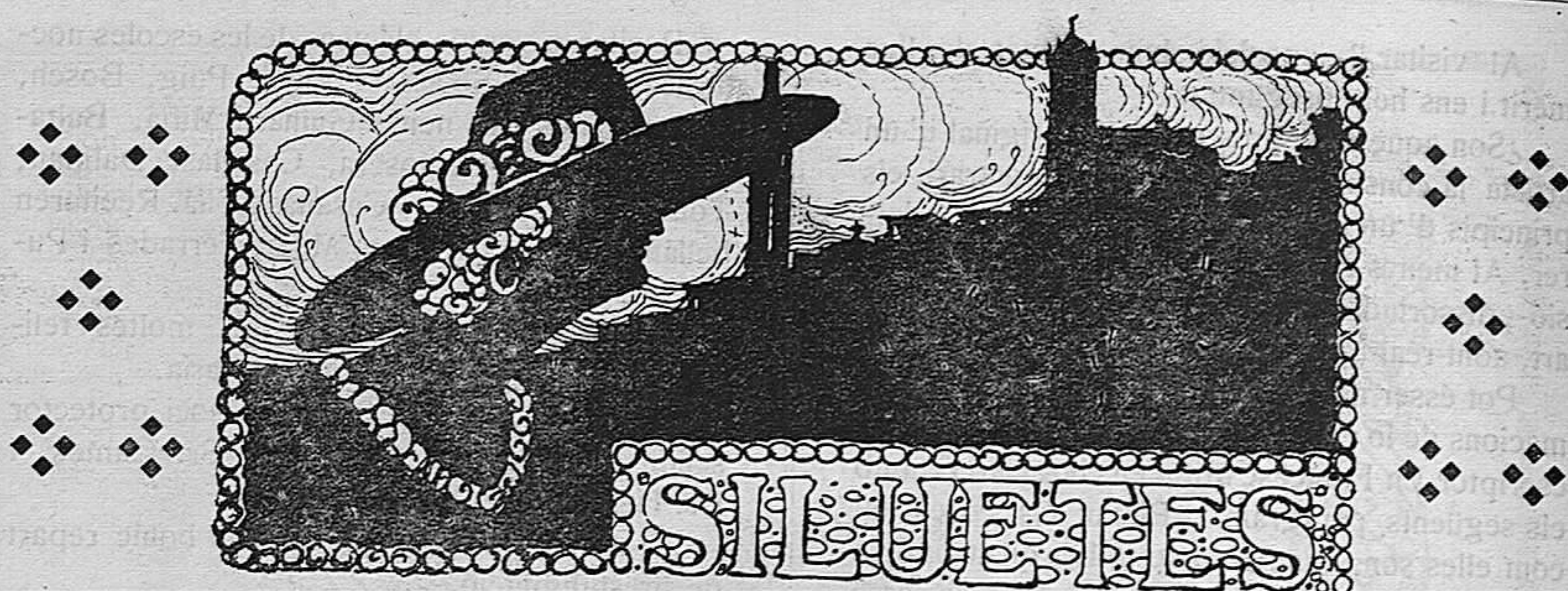
Menys que de l'aigua morta, pots fiar-te de la dóna massa viva.

A n'aquell que a fora tot ho vol governar, a casa les calces li solen mancar.

Qui fingeix amor i enganya quan vol pescar... no té canya.

Mort l'amor, o al menys viu una vida raquí-tica, quan d'ell se separa l'egoisme; ja que 'ls homes d'avui día, no estimen per estimar, sinó per ésser estimats.

LL. VALLS LL.

FLOR DE JARDÍ

En el jardí de la Devesa, tot semblava dorat al bes del sol: les altives palmeres, el brollador, l'estatueta de Diana, les primeres flors... i sobretot vos -estuíg d'ivorí- de rostre bru, que gemada, afable i subjuganta, com sempre, deambulavo graciosament.

A vostre pas, tot reflectia una nova vida, nous amors, gauvances eternes... Fins el vent amorosit, us besá traïdorot i llur faç mostrá una rojó viva, de pudor...

Dos aus pariones mel·lodiaren amb notes festives. Sería de joia 'l tindre esment de vostre perfecció, model de bellesa?

Sospirar-ho, tal vegada 'l recordar amors llunyants, i seguirho deambulant graciosament... Reverents us saludarem i un somris delicat, quasi imperceptible, florí en vostres llavis carminats, mentres anavo allunyanvos, allunyanvos, desprenent flaires extasiantes...

Un cop lluny, encar ens mostrar-ho lo rostre; i uns ulls encesos ens feren palpar el cor apressadament...

Amb dolcesa volem dir-vos: *flor de jardí*.

A UNA NENA BRUNA

La Primavera vindrá
a no tardar

Portant la nova vida
ja florida!

Florirá, també, al teu cor
el diví amor?

Teatralia

UNIÓ REPUBLICANA.—Amb una interpretació regular se representá el día 21 el drama «El eco del torrente». Malgrat lluitar amb una

obra difícil, n'eixiren airosos els Srs. Oliveras, Riera i Verdaguer. Les Srtes, discretes. S'estrená amb aplauso, una decoració del jove Oliveras. Més puntualitat Srs. aficionats per aixecar la cortina, que 'l públic s'impacientá.

* * *

CENTRE MORAL.—«El Pati-Blau» i «Gimmi Samson» obres que amb elogioble acert han posat en escena la secció «Tallavi». La Sta. Bol, amb la 1.ª de dites comedies estigué marvellable. Les Stes. Boix molt bé. Retllaren també a gran alçaria a amdós obres els senyors Avelí, Frigola, Martínez i Fábregas.

S'ha anunciat la representació del drama «El Asesino» i del sàinet «El asistente del coronel.»

* * *

CINE-GRANVÍA.—La reaparició en aquest cine de l'incomparable artista Adria Rodi—i no Adria Dorí—com digué una *sabionda* i humorística (?) revista—fou un verdader éxit. Esperém tornar-la aplaudir.

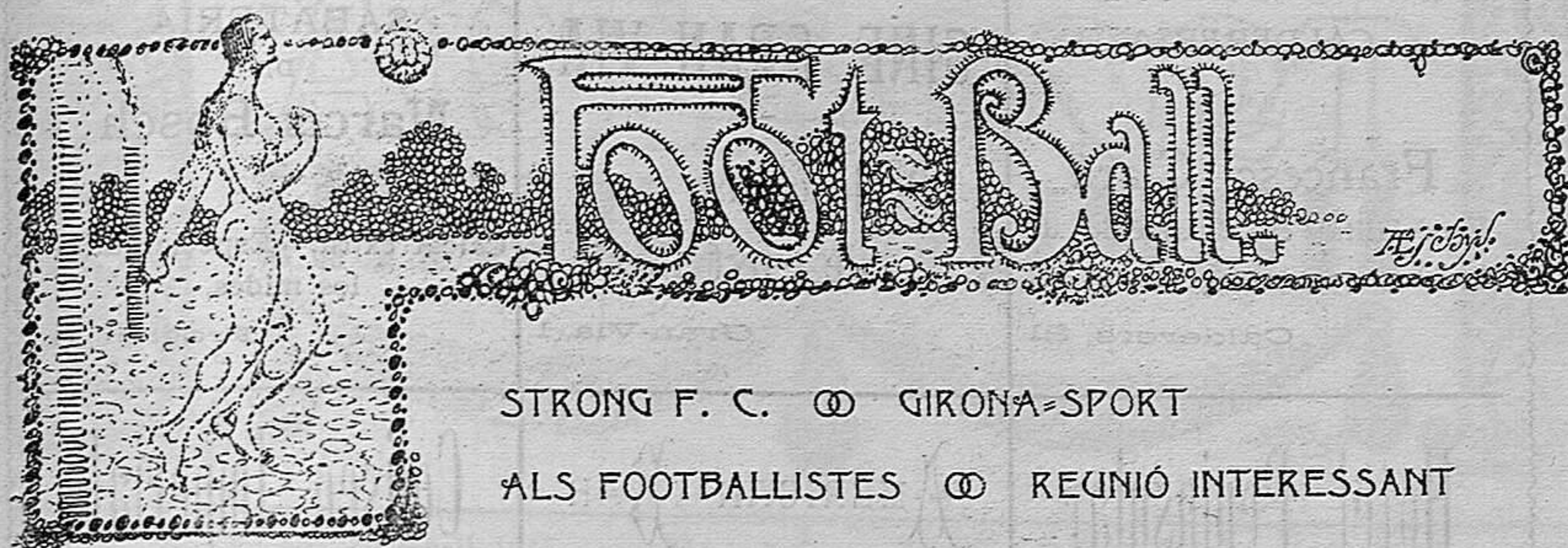
També han sigut indiscutibles aconeteixements artístics les exhibicions: la pelícola «La Malquerida» adaptació del drama d'En Benavente; i les atraccions «Eugenia Roca», la molt simpática, i el Tríu «Hispania», anc que aquesta treballar quelcom insegur. Felicitém a l'empresa.

* * *

COLISEO IMPERIAL.—En aquest cine lo millor que s'ha presentat durant la darrera quinzena ha sigut la pelícola: «La danza del diablo» i els nombres: «Hirondella», «Frida», «Fontsolá», i «Margarita Flora». Per tots hi abundaren els aplausos.

CORRESPONSALIA

VILAJUIGA.—Amb éxit segueix actuant en aquest poble una companyia d'aficionats.

STRONG F. C. Ⓞ GIRONA-SPORT

ALS FOOTBALLISTES Ⓞ REUNIÓ INTERESSANT

Han posat en escena les comedies «Un embolic de pretendents» i «Coincidencies», amb una interpretació ajustada. El Sr. Serra molt be.— J. M.^a F.

* * *
BANYOLAS.—En «La Lliga» s'ha representat «El Pati-blau» d' En Rosiñol, prenguenti part la notable aficionada Srt^a. Bol i senyorettes de la localitat, complint totes admirablement. Els Srs. Sinjaume, Brujau i el Sr. que desempenyava el «Metge» acertats.

Sportisme

Gran interès despertà el match que tingué lloc el diumenge prop passat en el camp del «Girona», entre l' «Strong F. C.» i el «Girona Sport».

Devant concorrencia i a les ordres del referée Sr. Boada s'alinearen els bándols en la següent manera:

«Strong»: Viella, Roca, Bonadona, Ferrer, Quintilla, Coll, Pedrola, Dalmau, Fontás, Gómez, Godoy. «Girona»: Ros, Bellsolá, López, Ribas, Castells, Domenec, Oliveras, Forn, Prat, Vila i Mutjé.

Malgrat haver dominat durant tot el partit l' «Strong», el resultat fou 0 a 0.

Se distingiren del «Strong»: Roca, Quintilla, Fontás, Gómez i Pedrola; del «Sport»: Ros, López, Bellsolá, Castells i Forn.

El referée molt imparcial.

El públic molt parcial.

GOAL

Feia temps que us anyorava, lo mateix que aquella mare qui be n'aima a sos fills. Lo meu pensament ve a donar-vos trasllat d'algunes idees que he recopilat durant ma llarga estancia en terres llunyanes, excusant dir-vos que 'n lloc aont he estat he pogut trobar l'entusiasme que com aquí a Catalunya regna vers l'sport anomenat foot-ball, ni tampoc jogadors que li maresquessin l'alta consideració deis de Catalunya.

Si be és veritat que fou l'Anglaterra la que en el segle XVII fundá aital sport, majorment ho és de que nostre terra, a mida d'esforços, vencent les mil dificultats i obstacles, ha vingut, no sols a reformar-lo sinó a dictar unes lleis i reglaments per els quals s'hi regeixen tots aquells entusiastes, qui, com jo, hi tenen llur ànima entregada.

Catalunya sens sport, seria lo mateix que un riu sense aigua i per consegüent és necessari l'Sport. Ningú de vosaltres podrà negarme que l'home, per a pujar fort i robust necessita fer exercici; no el que fa aquell jugador de billar brassejant si bé voleu tota la tarde, respirant emperó, una atmósfera carregada, sinó 'l. que realitza aquell jugador de foot-ball, aquell apóstold' un demà rialler, aquell aont se dibuixa en sa faç un nou camí de fortaleça i vida....

F. R.

* * *
En la Cambra del Comerç el dia 25, se reuniren totes les entitats footballístiques d'aquesta ciutat, per acordar la Federació de les mateixes. Després d'algunes discussions quedá contituída aital Federació, nombrant-se una Comissió de la que formen part dos individus de cada Societat quina s'encarregará de confeccionar el Reglament perquè haurá de regir-se la Federació.

<p>CALDERERIA DE Francesc Clará Especialitat en 1' arreglo de bombes, canyeries, etc., e'c. Calderers. 21</p>	<p>CINE GRAN-VIA Projeccions de gust i art Gran-Via, 1</p>	<p>SABATERIA DE Narcís Bosch Calçat extra. — Especialitat en les mides. Progrés, 4</p>
<p>Hotèl Peninsular Te éfon interurbá 3, PROGRÉS, 3</p>	<p>AMERICAN BAR DE MIGUEL MONTAÑA ESMERAT SERVEI Rambla Alvarez, 11</p>	<p>Coliseo Imperial Gran Café servei a la perfecció Plaça Independencia</p>
<p>¡¡ FUMADORS !! ES EL MELLOR</p>	<p>GRAN BAÇAR DE SASTRERIA EL FARO de Joan Prat Plaça Constitució, 12 i Ciutadans, 1</p>	<p>Bar Norat GRAN CONFORT SERVEI INCOMPARABLE RAMBLA</p>
<p>Perruqueria Higiénica de PERE GRANÉS Pujada del Pont de Pedra Servei inmillorable Massatges Americans</p>	<p>Celler Llach Ciutadans, 22</p>	<p>L' Asseguradora del Vallés Segurs sobre enfermetats Agent general en aquesta provincia: Josep Frigola Progrés, 27, 2.º 2.º</p>
<p>FÁBRICA DE CURTITS DE Miquel Ferrer Articles per a viatge i Sport Ciutadans, 6</p>	<p>TALLER DE BICICLETES DE JOSEP SURROCA Es venen i es llogan máquines a preus econòmics Mercaders, 7</p>	<p>Gran Sastreria "Smart" Especialitat de trajos per a "spormans" J. FERNANDEZ Ciutadans 18.</p>